

Crna Gora
SKUPŠTINA
ODBOR ZA BEZBJEDNOST I ODBRANU
Broj: 00-63-4/13-32/3
EPA 285 XXV
Podgorica, 3. oktobra 2013. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

PODGORICA

Na osnovu člana 21 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane („Službeni list Crne Gore“, br. 80/10), uvažavajući obavezu utvrđenu kroz usvajanje Zaključaka na XI Cetinjskom parlamentarnom forumu „Uloga parlamenta u sistemu kontrole uvoza i izvoza naoružanja“ i tačku 3.5 Plana parlamentarnog nadzora za 2013. godinu, Odbor za bezbjednost i odbranu sa 13. sjednice održane 3. oktobra 2013. godine, nakon sprovedene rasprave p o d n o s i

IZVJEŠTAJ

o

RAZMATRANJU GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA O SPOLJNOJ TRGOVINI KONTROLISANOM ROBOM ZA 2012. godinu

Odbor je, uz prisustvo pomoćnika ministra ekonomije u Vladi Crne Gore, informisan o primjeni propisa iz oblasti spoljne trgovine naoružanjem, vojnom opremom i robom dvostruke namjene, politici izvozno-uvozne kontrole, nacionalnim kontrolnim listama, postupku izdavanja dozvola, dosadašnjem iskustvu na polju kontrole spoljne trgovine kontrolisanom robom, aktivnom učešću u procesu edukacije u predmetnoj oblasti, a izvršena je i analiza statističkih podataka prikazanih u Aneksima. Takođe, članovima Odbora je predstavljena i saradnja Ministarstva sa domaćim i međunarodnim institucijama i organizacijama u predmetnoj oblasti.

Odbor je konstatovao da je prihvatanje standarda u oblasti kontrole spoljnotrgovinskih tokova naoružanjem, vojnom opremom i robom dvostruke namjene, kojih se pridržavaju sve zemlje ujedinjene u borbi protiv terorizma i proliferacije oružja za masovno uništenje na globalnom nivou, od izuzetne važnosti za uključivanje Crne Gore u međunarodni sistem izvozne kontrole. S tim u vezi, Odbor je pozitivnim ocijenio djelovanje Vlade Crne Gore na planu ispunjavanja obaveza koje proizilaze iz

multilateralnih sporazuma u kontekstu integracija u strukture koje stvaraju sigurne mehanizme očuvanja mira i bezbjednosti, uz uvažavanje interesa svih država.

Odbor veoma značajnim cijeni sve aktivnosti koje imaju za cilj poboljšanje kapaciteta za nadzor u ovoj oblasti i uspostavljanje jakih i djelotvornih kontrolnih mehanizama sa ciljem pružanja snažnog doprinosa međunarodnom miru i bezbjednosti, sa posebnim osvrtom na važnost blagovremenog ažuriranja nacionalnih lista saglasno međunarodnim kontrolnim režimima i standardima.

Uvažavajući važnost iznijetog pitanja, te djelotvorne primjene međunarodnih propisa koji regulišu navedenu oblast, Odbor izražava podršku konstruktivnim inicijativama i procesu produbljivanja regionalne i međunarodne saradnje u interesu smanjenja i eliminisanja rizika i posljedica proizvodnje i upotrebe bilo koje vrste oružja ili ubojnih sredstava. U skladu sa iznijetim, konstatovana je i važnost nastavka saradnje u pravcu poboljšanja sposobnosti svih učesnika na identifikovanju i sprečavanju ilegalnog prometa ovih roba.

Imajući u vidu da navedeno predstavlja preduslov stabilne budućnosti, te jačanja međusobnog povjerenja, Odbor je pozitivno ocijenio preduzete aktivnosti na unapređenju zakonodavnog okvira za primjenu međunarodnih standarda u oblasti neproliferacije oružja za masovno uništenje i borbe protiv terorizma.

Odbor je, takođe, iskazao podršku aktivnostima Vlade Crne Gore na donošenju nove Strategije za kontrolu i smanjenje lakog i malokalibarskog naoružanja (SALW), kojom se daju smjernice za predstojeće aktivnosti u ovoj oblasti. Ovom prilikom poseban osvrt je učinjen na formiranje Komisije za sprovođenje Strategije za kontrolu lakog i malokalibarskog naoružanja, sa zadatkom da koordinira i usmjerava aktivnosti svih relevantnih subjekata u implementaciji navedenog dokumenta, informiše javnost o planiranom, te sačinjava izvještaj o postignutim rezultatima u kontroli i smanjenju lakog i malokalibarskog naoružanja u skladu sa Akcionim planom UN za sprečavanje, iskorjenjivanje i borbu protiv nelegalne trgovine (SALW) i Programom akcije o SALW-u Organizacije za bezbjednost i saradnju u Evropi (OEBS), kao i ostalim relevantnim sporazumima.

Ovom prilikom, posebno cijeneći važnost unaprijeđenja odgovorne kontrole izvoza, uvoza i transfera oružja iz aspekta snaženja regionalne i globalne bezbjednosti, Odbor je značajnim ocijenio potpisivanje Međunarodnog sporazuma o kontroli trgovine oružjem (ATT).

Nakon sprovedene cjelovite rasprave o Izvještaju, Odbor je ocijenio da rezultati koje su nadležne institucije ostvarile u izvještajnom periodu doprinose unapređenju zakonodavnog okvira, tj. ratifikacije i implementacije međunarodnih sporazuma u oblasti

razoružanja, neproliferacije, kontrole naoružanja, borbe protiv terorizma i organizovanog kriminala, i obezbjeđuju institucionalni okvir za bilateralnu i multilateralnu saradnju u predmetnoj oblasti.

S tim u vezi, Odbor je većinom glasova prihvatio Izvještaj i podržao stav Ministarstva ekonomije da je unaprijeđenje sistema izvozno-uvozne kontrole potrebno nastaviti kroz:

- nastavak procesa razvoja i pune implementacije zakonske regulative i do sada izgrađenog sistema izvozne kontrole naoružanja, vojne opreme i robe dvostruke namjene;
- jačanje regionalne saradnje na planu izvozne kontrole;
- donošenje novih Nacionalnih kontrolnih lista, odnosno usklađivanje sa listama Evropske unije;
- izvršavanje svih preuzetih obaveza koje proističu iz članstva Crne Gore u Ujedinjenim nacijama, kao i brojnih međunarodnih rezolucija, preporuka i drugih dokumenata na planu spriječavanja proliferacije oružja za masovno uništenje i borbe protiv terorizma;
- održavanje seminara i stalnih edukacija za predstavnike domaće privrede i državnih institucija o kontroli spoljne trgovine kontrolisanom robom;
- unaprijeđenje tehničke osnove i edukacije carinskih organa radi njihove bolje osposobljenosti u spriječavanju krijumčarenja kontrolisane robe;
- podešavanje i implementacija TRACKER softvera;
- nastavak učešća u dugoročnom projektu Evropske unije.

U okviru zaključnih ocjena Odbor je ponovio važnost primjene odgovarajućih standarda i poštovanja propisanih kriterijuma za izdavanje dozvola, te blagovremenog djelovanja u cilju postizanja pune usaglašenosti sa utvrđenim politikama i mehanizmima relevantnih međunarodnih organizacija, sa posebnim osvrtom na realizaciju planiranih aktivnosti u procesu evropskih integracija.

Za izvjestioca na sjednici Skupštine određen je Radivoje Nikčević, član Odbora.

PREDSJEDNIK ODBORA

Mevludin Nuhodžić, s.r.